

gen Ret til Bestikkelse uden nogen Indskrænkning fra Menighedens Side paa saadanne Steder, hvor flere Præster vare ansatte ved en Kirke. I den Henseende vilde jeg ansee det ønskeligt, om kun de ringere Embeder, kunde, som Candidaterne i Reglen kunne vente at søge, maatte være de, som denne Undtagelse gjælte, ogsaa af den Grund, at det ikke vilde være heldigt, om Stillinger, der i Reglen ere de største og ansvarfuldste i Kirken, fortrinnsviis bleve betroede til Mænd, der, saa at sige, vare vragede af de andre Menigheder, selv om det ogsaa maa indrømmes, at det kunde være skeet uden skjellig Grund. Men et Tilfælde er der jo, hvor Menighederne efter dette Forslag have noget mere end et blot Duffte, hvor de virkelig have den afgjørende Indflydelse, og det er, naar Udvalget med Genstemmighed slutter sig om en af de tilsendte Ansøgninger. Det lægge nu flere ærede Medlemmer megen Vægt paa, og den sidste ærede Taler endog i den Grad, at naar der ikke stod dette i Loven, vilde han ikke stemme for den, saaledes forstod jeg ham idetmindste. Jeg lægger ikke den Vægt derpaa; jeg finder endog, at det snarere er til Glæde end til Gavn. Man viser navnlig hen til den Betydning, det giver Mindretallet; men jeg kan ikke paa nogen Maade erkjende, at den Ret, som Mindretallet her faaer, er Noget, som der maa lægges Vægt paa. Det er noget vanskeligt at tale om dette Forhold; thi det vil jo meget berøve paa de enkelte Charakterer og tillige paa den hele Udvikling, som findes i de vedkommende Sogne, hvilken Indflydelse denne Bestemmelse vil faae. Det er ganske vist, at der er mange Menigheder rundt omkring i Landet, hvor man maaskee temmelig let kan blive enig om den Mænd, man ønsker at have til Præst; men mindre vist er det, at man bliver enig, naar der er meget faa at vælge imellem, saaledes som der er Udsigt til, efter denne Lov; selv da er det vel muligt; men jeg er uenig med den høitærede Minister, naar han betragter det som det Allerønskeligste, hvor dette er Tilfældet. Det kan være saa, men det vil maaskee endog i Reglen ikke være det. Jeg har den Mening, at det gaaer med kirkelige Sager som med andre men-

nesselige Sager, at, hvor man giver Frihed, og hvor der er nogen Interesse for den, der vil der ogsaa udvikle sig forskjellige Anskuelser, de forskjellige Charakterer ville komme frem baade med Hensyn til Opfattelsen af Troesbekjendelserne og af Personlighederne. Det ligger i den menneskelige Ufuldkommenhed; det Bedste var ganske vist, naar de saae Alt klart og reent og fuldkomment, men saaledes er det ikke her paa Jorden. Der har altid lige siden de apostoliske Dage været forskellige Anskuelser, hvor der har været selvstændige Meninger. Enhver, der kjender de apostoliske Skrifter, vil see, at forskellige Anskuelser og Charakterer ogsaa der komme til syne, og det er jo Noget, der ikke er stridende mod Christendommen; tværtimod. Vi have et apostolisk Ord derfor, som siger: det er godt, der er Partier blandt Eder, paa det den Retfærdige kan blive aabenbaret. Altsaa, der maa være Partier, for at Sandheden kan komme frem. I de forskellige Anskuelser indenfor den kristne Kirke og Menighed er i og for sig ikke Noget, man skal klage over eller frygte for, om der end naturligviis kan være flette Sider, som maae holdes borte. Tværtimod kunne Forskjellighederne jo ofte vidne om, at der er Eiv og Selvstændighed tilstede i en saadan Menighed. Men er dette saa, hvorfor skal det da ikke have sit sande Udtryk deri, at der baade er et Fleertal og et Mindretal i Udvalget? Hvorfor skal man lægge særlig Vægt paa at faae det One til at boie sig for det Andet, at der staffles en Dvereenkomst tilveie. Troer man, at den vil kunne være til noget sandt Gavn? Der er blevet lagt meget stærk Vægt paa, f. Ex. af Ordføreren i det andet Thing, at kunne de forskellige Anskuelser ikke enes om Nr. 1. eller Nr. 2, saa kunne de maaskee enes om at begjære Nr. 3, og det var et stort Gode at faae Enighed paa denne Maade. Jeg siger, at denne Enighed er falsk og derfor i høi Grad uheldig, i kirkelige Forhold endog meer end noget andetsteds. Det er ikke ønskeligt, at i et Sogn de forskellige Anskuelser ikke faae de Mænd, som de netop med Kjærlighed og Tillid slutte sig til. Derved udvikle de sig, saaledes at det bedst kan vise sig, hvor Sandheden er, og deres Stilling